

Crucea lui Simion Țanc din Dâncu Mare

În curtea bisericii cu hramul „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” din localitatea Dâncu Mare (comuna Mărtinești), între mai multe cruci de eroi dispăruți pe fronturile celor două războaie mondiale, poate fi identificată și una extrem de simplă, de dimensiuni reduse, fără soclu ori cu soclul adâncit în sol. Chiar dacă zona medalionului oval destinată amplasării fotografiei eroului (astăzi decolorată total), precum și porțiunea situată imediat deasupra solului sunt deteriorate, inscripția poate fi descifrată în integralitatea ei.

...„În amintirea lui / Simion Țanc / născ. în anul 1897 / în 27 Oct. 1917 fiind grav rănit / în luptele de la Piave a fost / transportat într-un spital / unde după câteva oare / a murit moarte de erou”... Crucea este din ciment cu mult nisip în compoziție, fapt care a condus la exfolierea unor porțiuni din suprafața monumentului sau distrugere prin eroziunea determinată de precipitații. Partea superioară este formată dintr-o cruce greacă, cu terminațiile brațelor trilobate și marginile conturate în relief, având pe ea incizată altă cruce și inscripțiile de consacrare. Brațul principal, îngroșat, adăpostește în centrul său ovalul medalionului din care acum a mai rămas doar sticla crăpată. Partea inferioară este simplă, dreptunghiulară, cu inscripția curgând pe întreaga suprafață a registrului.

Simion Țanc, din Dâncu Mare, a murit într-un spital din zona Piave, undeva prin nord-estul Italiei. În istoria militară, zona Piave este asociată cu mai multe confruntări desfășurate în timpul Marelui Război, atât în anul 1917, cât și în 1918. În urma unei ofensive declanșate de către armatele Puterilor Centrale la Caporetto și Talmينو, între 24 octombrie și 25 noiembrie 1917, forțele armate italiene suferă o înfrângere de proporțiile unui dezastru (37.000 de morți, 335.000 de prizonieri, 3.000 tunuri pierdute), iar frontul se stabilizează pe râul Piave. După cum se vede însă, nu numai italienii au avut pierderi. Căci printre soldații Puterilor Centrale trimiși pe fronturile Italiei de Nord se numără și Simion Țanc, ajuns să moară nu departe de Veneția.

Dr. Daniel I. Iancu
Cercetător științific III